

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 11Svp/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200287
Dátum vydania rozhodnutia: 6. decembra 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200287.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: E.. A. J., E. XX, XXX XX P. proti žalovaným: 1. Miroslav Špak, 2. Mgr. Zuzana Slivenská, o ústavnosť a zákonnosť volieb poslancov Mestského zastupiteľstva v Košiciach vo volebnom obvode č. 2, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žalobu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Žaloba

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 10. novembra 2022 domáhal vydania rozhodnutia o neústavnosti a nezákonnosti volieb do Mestského zastupiteľstva v Košiciach vo volebnom obvode č. 2 konaných dňa 29.10.2022.

2. Uviedol, že vo voľbách kandidoval na funkciu poslanca Mestského zastupiteľstva v Košiciach vo volebnom obvode č. 2 pod poradovým číslom 21, kde získal 900 platných hlasov a umiestnil sa na 6.mieste. V danom obvode obyvatelia volili 4 poslancov mestského zastupiteľstva, pričom kandidovalo 25 poslancov. Počet voličov zapísaných vo voličskom zozname vo volebnom obvode č. 2 bol 19 509, vo voľbách do Mestského zastupiteľstva v Košiciach bolo v rámci tohto volebného obvodu odovzdaných 4 998 platných hlasovacích lístkov. Žalobca ďalej uviedol, že spĺňa podmienku získania aspoň 10% platných hlasov voličov vo volebnom obvode, v ktorom kandidoval v zmysle § 312c Správneho súdneho poriadku, pretože z celkového počtu 4 998 odovzdaných platných hlasovacích lístkov vo voľbách do mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 2 získal 900 platných hlasov. Na druhom a treťom mieste sa umiestnili kandidáti Mgr. Zuzana Slivenská s počtom získaných hlasov 1 866 a Miroslav Špak s počtom získaných hlasov 948.

3. Žalovaným je v zmysle Správneho súdneho poriadku zvolený nezávislý kandidát, ak sa konanie týka volieb do miestneho zastupiteľstva, v tomto prípade Miroslav Špak a Mgr. Zuzana Slivenská. (Ako dôkaz uviedol Súhrnné výsledky hlasovania za volebné obvody v obci za mestá Bratislava - Košice - Počet voličov a účasť, zverejnený Štatistickým úradom SR na : www.volbysr.sk./oso/subory-nastiahnutie.html a Zápisnicu mestskej volebnej komisie o výsledku volieb v meste Košice vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 29.10.2022.

4. Ďalej tiež uviedol, že má dôvodné pochybnosti o správnom sčítaní hlasov, ktoré boli odovzdané na hlasovacích lístkoch, a to vzhľadom na skutočnosť, že kandidáti Mgr. Zuzana Slivenská a Miroslav Špak, ktorí vzhľadom na počet získaných hlasov vo voľbách boli vyhlásení za zvolených poslancov Mestského zastupiteľstva v Košiciach, boli na hlasovacom lístku pre voľby do mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 2 uvedení pod poradovými číslami 20. a 22., teda v tesnej blízkosti žalobcu, ktorý bol uvedený pod poradovým číslom 21. Žalobca sa domnieva, že pri zapisovaní počtu odovzdaných hlasov z hlasovacích lístkov v prospech týchto troch kandidátov mohlo dôjsť k mylnému pripočítaniu hlasov odovzdaných v prospech žalobcu iným kandidátom, konkrétne kandidátom uvedeným na hlasovacom lístku pod č. 20. a 22. Pochybnosti žalobcu umocňuje náročnosť volieb, ktoré boli po prvýkrát organizované ako spojené voľby s voľbami do orgánov samosprávnych krajov. Náročnosť volieb v meste Košice do orgánov samosprávy mestských častí - poslancov miestnych zastupiteľstiev a starostov mestských častí, ako aj zástupcov do orgánov mesta Košice - poslancov Mestského zastupiteľstva v Košiciach a primátora mesta Košice.

5. Poukázal na skutočnosť, že hlasy odovzdané v prospech kandidátov do mestského zastupiteľstva a primátora mesta boli okrskovými komisiami spočítavané až po ukončení činnosti okrskovej volebnej komisie vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov, t.j. v neskorších hodinách, čím mohlo dôjsť k nepozornosti členov okrskových volebných komisií v dôsledku únavy po celom volebnom dni, keďže okrsková volebná komisia začína svoju činnosť už pre šiestou hodinou ráno.

6. Dôvodnosť pochybností o správnom sčítaní hlasov odovzdaných v prospech žalobcu je daná aj tou skutočnosťou, že Miroslav Špak kandidoval rovnako ako žalobca aj vo voľbách do zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja vo volebnom obvode č. 1. V predmetných voľbách bolo v prospech Miroslava Špaka odovzdaných 1 373 platných hlasov a v prospech žalobcu 1 956 platných hlasov. V týchto voľbách bolo v prospech žalobcu odovzdaných o 583 platných hlasov viac ako v prospech Miroslava Špaka. Ako dôkaz uviedol Zápisnicu obvodnej volebnej komisie o výsledku volieb vo volebnom obvode číslo 1 vo voľbách do orgánov Košického samosprávneho kraja konaných 29.10.2022 zverejnená na <https://web.vucke.sk/files/dokumenty/zastupitelstvo/volby-2022/vo-c-01-kosice-i-pdf>. strana tri zápisnice. Uvedený rozdiel je natoľko výrazný, že u žalobcu vyvoláva významnú pochybnosť o správnosti sčítania hlasov vo voľbách do Mestského zastupiteľstva v Košiciach prípadne o správnom zaznamenaní údajov o počte získaných hlasov do jednej prípadne viacerých zápisníc okrskových volebných komisií o priebehu volieb do orgánov obcí.

7. Žalobca vzhľadom na skutočnosť, že ako nezávislý kandidát nemal svojich zástupcov v okrskových volebných komisiiach (na rozdiel od kandidátov podporených politickými stranami, hnutiami alebo koalíciami politických strán), ktoré priamo vykonávajú kontrolu platnosti odovzdaných hlasovacích lístkov a zároveň sčítavajú hlasy odovzdané v prospech jednotlivých kandidátov a spracovávajú zápisnice o výsledku volieb v jednotlivých volebných okrskoch, nedisponuje konkrétnymi dôkazmi preukazujúcimi potvrdzujúce podozrenia na nesprávne sčítanie hlasov. Jediným dôkazom, ktorý môže potvrdiť žalobcove predpoklady je zapečatená volebná dokumentácia z volieb do orgánov samosprávy obcí, ktorá je v zmysle zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 180/2014 Z.z.“) uložená v mestských častiach Košice - Ťahanovce a Košice-Sídlisko Ťahanovce, ktoré tvorili volebný obvod č. 2 na základe uznesenia mestského zastupiteľstva č. 1037 zo dňa 16.júna 2022. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhuje, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rámci vykonania dokazovania vyžiadal zapečatenú volebnú dokumentáciu pre voľby do orgánov samosprávy obcí od dotknutých mestských častí a vykonal dokazovanie kontrolou neplatných hlasovacích lístkov, ako aj prepočítal hlasy udelené vo voľbách kandidátom uvedeným na hlasovacom lístku pod č. 20, 21 a 22. Žalobca má za to, že pri nesprávnom sčítaní hlasov resp. nesprávnom zápise zistených výsledkov v zápisniciach okrskových

volebných komisií o výsledku volieb do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 29.10.2022 mohlo dôjsť vzhľadom na malé rozdiely v počtoch získaných hlasov medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade k tak zásadnej volebnej vade, ktorá mohla mať za následok vyhlásenie nesprávneho volebného výsledku.

8. Žalobca uviedol, že podaním tejto žaloby neobviňuje žiadnu osobu z vedomého protiprávneho konania, iba sa domáha nestrannej a objektívnej revízie zistených výsledkov a to zákonným spôsobom prepočítania odovzdaných hlasov a posúdenia platnosti hlasovacích lístkov v zmysle platnej právnej úpravy.

II.

Posúdenie veci správnym súdom

9. Podľa § 312h ods. 2 Správneho súdneho poriadku v znení účinnom od 18. novembra 2022 môže správny súd žalobu odmietnuť aj vtedy, ak je zrejmé, že aj keby dôvody uvedené v žalobe podľa § 312f písm. e) boli pravdivé, nebolo by možné žalobe vyhovieť. Toto ustanovenie tak nadväzuje na § 312f písm. e) Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého sa v žalobe musia okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť dôvody, pre ktoré (žalobca) napáda neústavnosť alebo nezákonnosť volieb s označením dôkazov. V zmysle dôvodovej správy k novele Správneho súdneho poriadku ustanovenia § 312a až § 312k neobsahujú osobitné pravidlá o odmietaní žaloby, preto je potrebné použiť všeobecnú úpravu uvedenú v § 59 ods. 3 a § 98 Správneho súdneho poriadku, ktorá však ako dôvod odmietnutia nepozná dôvod obdobný zjavnej neopodstatnenosti.

10. V prípade odmietnutia z dôvodu formulovaného ako „aj keby dôvody uvedené v žalobe podľa § 312f písm. e) boli pravdivé, nebolo by možné žalobe vyhovieť“ pôjde o použitie nástroja na odmietnutie takých žalôb vo volebných veciach, ktoré skutkovo a právne nemajú šancu na úspech za žiadnych okolností. Pokiaľ ide o aplikovateľný právny štandard potrebný pre odmietnutie veci pre zjavnú neopodstatnenosť bude celkom pochopiteľne Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vychádzať z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky v týchto veciach, ako aj z vlastnej rozhodovacej praxe, keď sa táto sformuluje.

11. Zásadnú úlohu pri rozhodovaní o žalobe podľa § 312h ods. 2 Správneho súdneho poriadku predstavujú práve dôvody, ktorá žalobca uvedie v žalobe ako dôvody neústavnosti a nezákonnosti volieb. Zmyslom uvedeného ustanovenia zákona je, že dôvody neústavnosti a nezákonnosti uvedené v § 312f písm. e) Správneho súdneho poriadku (povinnosť „tvrdenia“) musia byť dostatočne konkrétne a vymedzené. Len všeobecné tvrdenie o tom, že vo voľbách došlo k nezákonnosti alebo ich výsledok je nesprávny nevedie správny súd k žiadnemu dokazovaniu. Takéto tvrdenie by bolo možné dokazovať len tak, že by najvyšší správny súd v podstate len zopakoval celý volebný proces.

12. Podstatou volebnej sťažnosti v danej veci je tvrdenie žalobcu o jeho dôvodnom podozrení, resp. dôvodných pochybnostiach o správnom sčítaní hlasov, pričom sa domnieva, resp. jeho pochybnosť umocňuje, že pri zapisovaní počtu odovzdaných hlasov z hlasovacích lístkov v prospech žalobcu a žalovaných 1 a 2 mohlo dôjsť k mylnému pripočítaniu hlasov odovzdaných v prospech žalobcu iným kandidátom, konkrétne žalovaným 1 a 2. Taktiež jeho pochybnosti umocňuje náročnosť spojených volieb ako i to, že k sčítaniu hlasov došlo až po skončení činnosti okrskovej volebnej komisie, teda po dlhom volebnom dni. Poukázal tiež na možnosť únavy jednotlivých členov volebnej komisie v súvislosti s nesprávnym sčítaním hlasov.

13. Žalobca svoju aktívnu legitimáciu na podanie žaloby odvodzuje od toho, že kandidoval vo voľbách konaných dňa 29.10.2022 na funkciu poslanca Mestského zastupiteľstva v Košiciach vo volebnom obvode č. 2, pričom získal 900 platných hlasov, počet voličov vo voličskom zozname vo volebnom obvode č. 2 bolo 19 509, odovzdaných platných hlasovacích lístkov bolo 4 998 a tak žalobca spĺňa podmienku získania aspoň 10% platných hlasov voličov vo volebnom obvode. Uvedené má Najvyšší správny súd Slovenskej republiky preukázané z dokumentu nazvaného Súhrnné výsledky hlasovania za volebné obvody v obci za mestá Bratislava a Košice - Počet voličov a účasť (založené v spise) a zo

Zápisnice mestskej volebnej komisie o výsledku volieb v meste Košice vo voľbách do samosprávy obcí konaných dňa 29.10.2022 (založená v spise).

14. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry už vyslovil, že volebné súdnictvo je z pohľadu ústavného založené na príčinnej súvislosti medzi volebnou vadou (a to objektívnou alebo potencionálnou) a výsledkom volieb, súvislosti medzi volebnou vadou (a to objektívnou alebo potencionálnou) a výsledkom volieb, a zároveň na vyvrátiteľnej domnienke, podľa ktorej volebný výsledok zodpovedá vôli voličov. Predložiť dôkazy je povinnosť toho, kto volebné pochybenie namieta (napr. nález sp.zn. PL. ÚS 100/07 z 17.09.2008).

15. V tejto súvislosti treba taktiež uviesť, že volebná sťažnosť nie je všeobecným opravným prostriedkom na preskúmanie výsledkov volieb, a potom z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že predovšetkým sťažovateľ v konaní o zákonnosti volieb znáša dôkazné bremeno v tom zmysle, že musí nezákonnosť volieb nie len namietať, ale svoje tvrdenie aj preukázať navrhovanými dôkazmi (m.m. Pl. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03. PL. ÚS 94/07, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 29/2011).

16. Žalobca v žalobe ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení navrhol vyžiadanie volebnej dokumentácie.

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konštatuje, že samotné tvrdenie žalobcu o jeho dôvodnej pochybnosti o správnosti sčítania hlasov, resp. jeho domnienka o zapisovaní počtu odovzdaných hlasov z hlasovacích lístkov v prospech iných kandidátov (žalovaných 1 a 2), resp. jeho názor, že mohlo dôjsť k mylnému pripočítaniu hlasov odovzdaných v prospech žalobcu iným kandidátom, taktiež pochybnosti o únave členov volebnej okrskovej komisie, ktoré mohlo viesť k nesprávnemu sčítaniu hlasov v prospech žalobcu bez uvedenia konkrétneho dôkazu o tom síce možno označiť za potencionálnu volebnú vadu, avšak podľa názoru súdu táto sama osebe nie je spôsobilá vyvolať dôvodnosť o zneužití tejto volebnej dokumentácie, resp. o zneužití hlasovacích lístkov členmi príslušnej volebnej komisie, ktorého výsledkom by bolo konanie majúce dopad, resp. vplyv na samotný výsledok volieb. V rámci svojej argumentácie žalobca predstrel určitú skutkovú konštrukciu spočívajúcu v možnosti neoprávnenej manipulácie s hlasovacími lístkami, avšak nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by objektívne mohli zakladať aspoň náznak dôvodného podozrenia, že k zneužitiu hlasovacích lístkov, resp. nezákonnej manipulácii s hlasovacími lístkami, v uvedenom prípade došlo.

18. Vzhľadom na uvedené najvyšší správny súd konštatuje, že tvrdeniam predstretým žalobcom nemožno pripísať povahu právne relevantných dôvodov na konanie o žalobe vo veci nezákonnosti a neústavnosti volieb.

19. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky opakovane uvádza, že pri rozhodovaní o ústavnosti a zákonnosti volieb je dôležitou tá skutočnosť, aké dôvody uvedenie žalobca v samotnej žalobe. Ak žalobcom uvedené dôvody sú také, že je vylúčené, aby mohli naplniť pojem „neústavnosť alebo nezákonnosť volieb“, alebo je vylúčené, aby na základe takéhoto dôvodu mohol správny súd rozhodnúť podľa § 312j ods.2 Správneho súdneho poriadku, potom sú splnené podmienky na odmietnutie takejto žaloby podľa § 312h ods.2 Správneho súdneho poriadku.

III.

Záver

20. Podľa § 98 ods. 1 písm. h) Správneho súdneho poriadku správny súd odmietne žalobu, ak tak ustanovuje samotný Správny súdny poriadok v inom ustanovení. Zo všetkých uvedených dôvodov je zrejmé, že žalobe žalobcu o zrušenie výsledku volieb do Mestského zastupiteľstva Košice vo volebnom obvode č. 2 (Bratislava - Ružinov) zo dňa 29. októbra 2022 by nebolo možné vyhovieť, ani keby obsah jeho žalobných tvrdení bol pravdivý. Preto správny súd jej žalobu odmietol podľa § 312h ods. 2 Správneho súdneho poriadku v citovanom znení v spojení s citovaným ustanovením.

21. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. a) Správneho súdneho poriadku. Žalovaní neboli v zmysle § 312h ods. 2 druhej vety Správneho súdneho poriadku v citovanom znení vyzvaní, aby sa k žalobe vyjadrili, a tak im žiadne trovy nevznikli.

21. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.